

**REFERENTNA PONUDA
CRNOGORSKOG TELEKOMA
A.D.
ZA INTERNET SERVIS
PROVAJDERE**

Podgorica, Septembar 2008. godine

1. Predmet referentne ponude.....	4
1.1 Predmet Referentne ponude.....	4
1.2 Pojmovi i definicije	4
2. Vrste i aktivacija pristupa mreži	5
2.1 Vrste pristupa mreži	5
2.1.1 Usluga pristupa mreži Telekoma (Dial-up).....	5
2.1.2 Usluga pristupa globalnoj Internet mreži (Global Internet Access (GIA) usluga)	6
2.2 Predaja i prihvatanje zahtjeva za pružanjem usluge	6
2.2.1 Predaja i prihvatanje zahtjeva za pružanjem usluge pristupa mreži Telekoma	6
2.2.2 Predaja i prihvatanje zahtjeva za pružanjem GIA usluge	8
2.3 Uslovi za aktivaciju i pružanje usluge	10
2.4 Numeracija.....	10
3. Izmjena tehničkih parametara.....	10
4. Obaveze ISP-a	11
5. Osnovni zahtjevi	12
6. Kvalitet usluge.....	12
6.1. Smetnje	12
6.2. Parametri kvaliteta usluga	14
6.3. Eksploatacija i održavanje.....	14
7. Uslovi plaćanja.....	14
7.1 Uslovi plaćanja.....	14
7.2 Naplata potraživanja i podnošenje prigovora.....	15
7.3 Finansijske garancije.....	15
8. Usluge obračuna i naplate (postpaid dial up).....	16
9. Izmjene cijena i Referentne ponude	16
10. Odgovornost	16
11. Trajanje ugovornog odnosa	16
12. Rješavanje sporova.....	17
Aneks A Tehnički Uslovi.....	19
I Tehnički uslovi za pristup mreži Telekoma(Dial-up).....	19
II Tehnički uslovi za pristup globalnoj internet mreži (GIA usluga).....	19
Aneks B Cijene	21
I Pristup mreži Telekoma.....	21
II GIA usluga.....	21
Aneks C Kontakt Adresa	24
Aneks D Utvrđivanje i otklanjanje smetnji	25
Aneks E Pristupne tačke.....	25

1. Predmet referentne ponude

1.1 Predmet Referentne ponude

Ova Referentna ponuda definiše uslove za pružanje usluga pristupa mreži Internet Servis Provajderima (u daljem tekstu: Referentna ponuda) od strane Crnogorskog Telekom A.D. (u daljem tekstu Telekom) i pripremljena je u skladu sa Zakonom o Telekomunikacijama i Pravilnikom o Pristupu i interkonekciji donešenim od strane Agencije za telekomunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu: Agencija).

Ova Referentna ponuda definiše:

- tehničke uslove koji su važeći za sve Internet Servis Provajdere kojima je od strane Agencije izdata licenca (Aneks A),
- cijene usluga pristupa mreži (Aneks B),
- informacije o kontaktima u Telekomu (Aneks C)
- prikaz postupka utvrđivanja i otklanjanja smetnji (Aneks D).

1. Referentna ponuda predstavlja osnovu komercijalnih Ugovora o pružanju usluga pristupa mreži (u daljem tekstu: Ugovor) između Telekoma i Internet Servis Provajdera koji je nosilac licence izdate od strane Agencije. Telekom će Internet Servis Provajderu ponuditi uslugu pristupa mreži specificiranu u Referentnoj ponudi i to pod uslovima i po cijenama ovdje navedenim. Ugovorom o pristupu mogu biti obuhvaćeni i neki servisi o kojima strane pregovaraju na komercijalnoj osnovi a koje nisu navedene u ovoj ponudi. Samo se potpisani Ugovor o pristupu smatra obavezujućim. Servisi, opisani u Referentnoj ponudi, koji su Ugovorom o pristupu dogovoreni sa pojedinim operatorima, biće dostupni pod istim uslovima i svim ostalim operatorima koji su zainteresovani za isti servis. Usluge, pod uslovima i cijenama specificiranim u okviru Referentne ponude, su podložne svakoj promjeni nastaloj kao rezultat promjene zakonske regulative.

Trajanje Ugovora se definiše tokom pregovora između ugovornih strana. Minimalno trajanje ugovornog perioda je dvanaest mjeseci.

1.2 Pojmovi i definicije

- **Pristup mreži:** fizičko i logičko povezivanje terminalne i druge opreme operatora na telekomunikacionu mrežu Telekoma
- **Pristup mreži Telekoma(Dial-up):** fizičko i logičko povezivanje terminalne i druge opreme na Telekomovu mrežu, u cilju obezbjeđivanja Dial-up pristupa Internetu
- **Pristup globalnoj internet mreži (GIA usluga):** fizičko i logičko povezivanje terminalne i druge opreme na globalnu internet mrežu, koji omogućava ISP-u da samostalno pruža svoje Internet usluge
- **Mrežna terminalna oprema:** terminalna oprema Telekoma koja je spojena između Terminalne opreme ISP-a i pristupne tačke, koja čini sastavni dio Telekomove mreže
- **Pristupna tačka:** fizički interfejs unutar mreže ISP-a/Telekom-a na kojima se može realizovati povezivanje opreme operatora

- **Terminalna oprema ISP-a:** oprema ISP-a koja je spojena putem Mrežne terminalne opreme na pristupne tačke Telekomove mreže
- **Mreža Telekoma:** fiksna javna telefonska (PSTN i ISDN) mreža, uključujući bilo koji njen dio koji je u vlasništvu ili zakupu Telekoma
- **ISP:** Ovlašćeni Internet Servis Provajder
- **Korisnik:** korisnik usluga pristupa internetu koji ima priključak na fiksnu mrežu Telekoma ili kojem su ove usluge dostupne na osnovu ugovora o interkonekciji sklopljenom između Telekoma i drugih operatora
- **Usluga pristupa Internetu:** "dial-up" pristup Internetu putem Telekomove mreže, uz korišćenje pristupnih kodova određenih Planom numeracije Republike Crne Gore
- **POP:** internet čvorište ISP-a
- **ISDN PRA:** Priključak koji se koristi za vezu tačka-tačka i omogućava istovremeno korišćenje 30 digitalnih 64kbit/s linija
- **Prelivanje saobraćaja :** saobraćaj koji Telekom usmjerava na tačku pristupa mreži Telekoma koja pripada različitom mrežnom području od tačke pristupa mreži Telekoma na kojoj je došlo do iskorišćenja kapaciteta

2. Vrste i aktivacija pristupa mreži

2.1 Vrste pristupa mreži

2.1.1 Usluga pristupa mreži Telekoma (Dial-up)

Usluga pristupa mreži(Dial-up) koja se pruža ISP-u uključuje pristup mreži Telekoma i pomoćne usluge.

Pristup mreži Telekoma(Dial-up) u smislu ove Referentne ponude podrazumijeva fizičko i logičko povezivanje terminalne i druge opreme na fizički interfejs u mreži Telekoma (dalje u tekstu: Pristupna tačka) od POP-a ISP-a. Adresa lokacije na kojoj se nalazi POP ISP-a navodi se u zahtjevu za korišćenje Telekomovih usluga kojeg Telekomu dostavlja ISP.

Telekom je saglasan da obezbjedi preliivanje saobraćaja kroz sopstvene kapacitete, na tačku pristupa mreži Telekoma koja pripada različitom mrežnom području od tačke pristupa mreži Telekoma na kojoj je došlo do iskorišćenja kapaciteta.

Prelivni saobraćaj će se mjeriti i obračunavati po cijeni koja je definisana u Aneksu B.

Telekom u okviru Usluge pristupa mreži Telekoma ISP-u pruža sljedeće usluge:

- Fizičko povezivanje Terminalne opreme ISP-a koja se nalazi na lokaciji POP-a ISP-a, sa Pristupnom tačkom u mreži Telekoma, putem ISDN PRA priključka.
- upravljanje i usmjeravanje saobraćaja iz mreže Telekoma prema terminalnoj opremi ISP-a.

Detaljan prikaz tehničkih uslova za pružanje usluge pristupa mreži Telekoma naveden je u Aneksu A u ovoj Referentnoj ponudi.

ISP i Telekom mogu dogovoriti i pružanje dodatnih usluga koje nisu predmet ove Referentne ponude pridržavajući se principa transparentnosti i nediskriminacije. Pružanje takvih dodatnih usluga biće sastavni dio Ugovora sklopljenim između Telekoma i ISP-a.

ISP je obavezan koristiti se uslugom pristupa mreži Telekoma obezbijedjenom u skladu sa ovom ponudom isključivo u svrhu pružanja Usluga pristupa Internetu Korisnicima, te potvrđuje da neće ustupiti uslugu pristupa mreži Telekoma, niti bilo koji njihov dio, na korišćenje trećim licima bez prethodne pismene saglasnosti Telekoma.

2.1.2 Usluga pristupa globalnoj Internet mreži (Global Internet Access (GIA) usluga)

Usluga pristupa koja se pruža ISP-u uključuje uslugu pristupa globalnoj Internet mreži i pomoćne usluge.

Telekom će, u skladu sa zahtjevom ISP-a, a u zavisnosti od postojećih tehničkih i operativnih mogućnosti Telekom-a i ISP-a, pružiti ISP-u uslugu pristupa globalnoj Internet mreži na način što će obezbijediti pristup na Telekom-ovo GIA čvorište preko pristupnog voda za IP tranzit (dalje u tekstu: GIA usluga).

GIA usluga sastoji se od sljedećeg:

- IP tranzit – pristup na globalnu Internet mrežu putem Telekom-ovih pristupnih vodova
- Pristupni vod za IP tranzit.

Detaljan prikaz tehničkih uslova za pružanje GIA usluge naveden je u Aneksu A u ovoj Referentnoj ponudi.

ISP neće u cjelosti ili dijelom, prenijeti, ustupiti ili založiti Ugovor o usluzi pristupa Globalnoj Internet mreži ,zaključen sa Telekomom u skladu sa ovom Ponudom, trećoj strani bez prethodne pismene saglasnosti Telekoma.

2.2 Predaja i prihvatanje zahtjeva za pružanjem usluge

2.2.1 Predaja i prihvatanje zahtjeva za pružanjem usluge pristupa mreži Telekoma

Tehničke mogućnosti za uspostavljanje pristupa mreži Telekoma zavise od trenutne raspoloživosti i planova razvoja mreže Telekoma.

Zahtjevi za uslugu pristupa mreži Telekoma treba da budu u pisanoj formi i upućeni na Telekomovu kontakt adresu navedenu u Aneksu C.

Svaki valjan zahtjev za uslugu pristupa mreži Telekoma treba da sadrži slijedeće informacije:

1. Podatke o ISP-u: naziv, sjedište, djelatnost, pravni zastupnik, visina osnovnog kapitala.
2. Osnovni podaci o telekomunikacionoj mreži ISP-a

3. Kopiju Licence dodijeljene od strane nadležnog regulatornog tijela kojom se ISP-u omogućava pružanje traženog javnog telekomunikacionog servisa
4. Rješenje o dodijeljenom kratkom kodu od strane Agencije za telekomunikacije
5. Vrsta usluge pristupa na koje se zahtjev odnosi.
6. Lokacija pristupne tačke u mreži Telekomu na kojoj ISP želi da ostvari pristup
7. Plan potrebnih kapaciteta
8. Adresa na kojoj su locirani oprema i uređaji iz mreže ISP-a koji će se koristiti za pristup.
9. Tehničke karakteristike opreme i uređaja ISP-a koji će se koristiti za pristup; potvrdu o usaglašenosti sa relevantnim tehničkim standardima; odgovarajuće sertifikate i ateste za mrežne elemente koji se koriste za povezivanje sa mrežom Telekomu
10. Zahtjev za inicijalnim kapacitetom i predviđanje saobraćaja za minimalni period od 6 mjeseci
11. Izjavu o povjerljivosti i držanju u tajnosti podataka razmijenjenih u toku dogovaranja i realizacije usluge pristupa mreži Telekomu
12. Kontakt osoba(e) za pitanja daljeg dogovaranja realizacije pristupa (ime, tel, e-mail)

Zahtjev za informacijama o uslugama pristupa mreži Telekomu neće se smatrati podnošenjem službenog zahtjeva u smislu ove Referentne ponude.

Telekom će poslati inicijalni odgovor u kojem se navode eventualni nedostaci zahtjeva ili se konstatuje da je zahtjev potpun u roku od 10 radnih dana od dana podnošenja zahtjeva. Ukoliko Telekom ne odgovori na zahtjev u roku od 10 radnih dana, smatraće se da je zahtjev potpun i da nisu potrebne nikakve dodatne informacije od ISP-a.

Telekom će odgovoriti na podneseni Zahtjev za uslugu u roku od 30 dana od dana primanja zahtjeva za uslugu. U odgovoru na zahtjev Telekom će pružiti predlog načelnog tehničkog rješenja, komercijalnu ponudu, dinamiku za realizaciju uključujući potrebna testiranja, informacije o kontakt osobama za pružanje usluge pristupa mreži Telekomu na traženim lokacijama, uzimajući u obzir trenutnu raspoloživost kapaciteta i planove razvoja Telekomove mreže te ispunjavanje tehničkih preduslova navedenih u članu 4 stav 1 i u Aneksu A ovoj Referentnoj ponudi koje ISP mora ispuniti prije aktivacije usluge pristupa mreži Telekomu.

U slučaju da Telekom odbije zahtjev, razlozi odbijanja će biti obrazloženi u pisanoj formi i dostavljeni u roku definisanom u prethodnom stavu ovog člana.

Ukoliko su ispunjeni tehnički preduslovi u odnosu na mrežu Telekomu na željenoj lokaciji pristupa mreži Telekomu i POP-a ISP-a, zatraženoj od strane ISP-a, a pod uslovom da je i ISP ispunio tehničke preduslove, Telekom će postupiti po podnesenom zahtjevu ISP-a i u propisanim rokovima sklopiti Ugovor sa ISP-om, odnosno aktivirati uslugu pristupa mreži Telekomu ISP-u na željenim lokacijama.

U slučaju da je više od jednog ISDN PRA priključka obuhvaćeno Ugovorom, prava i obaveze iz tog Ugovora tumačiće se i primjenjivati posebno za svaki priključak kao da su sklopljeni posebni Ugovori.

Odredbe ovog člana na odgovarajući način se primjenjuju i na zahtjeve ISP-a za nove pristupne kapacitete i/ili za promjenu postojećih kapaciteta. U ovom slučaju, Ugovor, koji je prethodno sklopljen između Telekom-a i ISP-a, dopuniće se u vidu Aneksa osnovnog Ugovora, odnosno izmjeniti u pogledu novih pristupnih kapaciteta i/ili izmjena u postojećoj upotrebi usluge pristupa mreži Telekoma od strane ISP-a.

2.2.2 Predaja i prihvatanje zahtjeva za pružanjem GIA usluge

Tehničke mogućnosti za pružanje GIA usluge zavise od trenutne raspoloživosti kapaciteta i planova razvoja Telekomove mreže.

Svaki valjan zahtjev za GIA uslugu treba da sadrži slijedeće informacije:

1. Podatke o ISP-u: naziv, sjedište, djelatnost, pravni zastupnik, visina osnovnog kapitala.
2. Osnovni podaci o telekomunikacionoj mreži ISP-a
3. Kopiju Licence dodijeljene od strane nadležnog regulatornog tijela kojom se ISP-a omogućava pružanje traženog javnog telekomunikacionog servisa
4. Plan potrebnih kapaciteta
5. Adresa na kojoj su locirani oprema i uređaji iz mreže ISP-a koji će se koristiti za pristup.
6. Tehničke karakteristike opreme i uređaja ISP-a koji će se koristiti za pristup; potvrdu o usaglašenosti sa relevantnim tehničkim standardima ove ponude; odgovarajuće sertifikate i ateste za mrežne elemente koji se koriste za povezivanje sa mrežom Telekoma
7. Zahtjev za inicijalnim kapacitetom i predviđanje saobraćaja za minimalni period od 6 mjeseci
8. Izjavu o povjerljivosti i držanju u tajnosti podataka razmijenjenih u toku dogovaranja i realizacije GIA usluge
9. Kontakt osoba(e) za pitanja daljeg dogovaranja realizacije pristupa (ime, tel, e-mail)

Telekom će poslati inicijalni odgovor u kojem se navode eventualni nedostaci zahtjeva ili se konstatuje da je zahtjev potpun u roku od 10 radnih dana od dana podnošenja zahtjeva. Ukoliko Telekom ne odgovori na zahtjev u roku od 10 radnih dana, smatraće se da je zahtjev potpun i da nisu potrebne nikakve dodatne informacije od ISP-a.

ISP je dužan dostaviti Telekomu svaku informaciju razumno zatraženu od strane Telekoma u svrhu uključenja i pružanja GIA usluge iz Referentne ponude. ISP je u potpunosti odgovoran za tačnost informacija navedenih u zahtjevima koje u skladu sa Referentnom ponudom ISP uputi Telekomu.

Telekom će odgovoriti na podneseni Zahtjev za uslugu u roku od 30 dana od dana primanja zahtjeva za uslugu. U odgovoru na zahtjev Telekom će pružiti predlog načelnog tehničkog rješenja, komercijalnu ponudu, dinamiku za realizaciju, informacije o kontakt osobama za pružanje GIA usluge, uzimajući u obzir trenutnu raspoloživost kapaciteta i planove razvoja Telekomove mreže te ispunjavanje tehničkih preduslova navedenih u članu 4 stav 1 i u Aneksu A ovoj Referentnoj ponudi koje ISP mora ispuniti prije aktivacije GIA usluge.

Rok za otkazivanje Zahtjeva je 30 dana od dana primanja zahtjeva za uslugu. Ukoliko ISP otkaže Zahtjev nakon ovog roka, ISP je obavezan da nadoknadi troškove u iznosu od 80% cijene za uspostavljanje kapaciteta traženih u Zahtjevu.

U slučaju da Telekom prihvati Zahtjev za GIA uslugu za nove kapacitete i/ili za promjenu prenosnih brzina već postojećih kapaciteta koji se koriste na osnovu Ugovora (dalje u tekstu: prihvaćeni Zahtjev za GIA uslugu), koji je prethodno sklopljen između Telekom-a i ISP-a, isti će se dopuniti u vidu Aneksa, odnosno izmjeniti u pogledu novih pristupnih kapaciteta i/ili izmjena u postojećoj upotrebi GIA usluge od strane ISP-a.

Svaki dodatni Zahtjev za GIA uslugu podložan je i tumačiće se u skladu sa uslovima utvrđenima u Ugovoru, osim ako nije drugačije izričito navedeno u prihvaćenom Zahtjevu za GIA uslugu. U slučaju nesaglasnosti između dva ili više prihvaćena Zahtjeva za GIA uslugu, primjenjuje se Zahtjev za GIA uslugu novijeg datuma prihvatanja.

Telekom ima pravo odbiti Zahtjev za GIA uslugu koji u skladu s Referentnom ponudom podnese ISP ako, prema Telekomovoj razumnoj procjeni:

- Telekom ili ISP nemaju potrebne kapacitete, opremu ili ovlašćenje za pružanje usluga zatraženih od strane ISP-a,
- ISP prekrši Ugovor, koji je prethodno sklopljen između Telekoma i ISP-a, uključujući ali bez ograničenja na neplaćanje dospjelih iznosa koje ISP duguje Telekom-u,
- podneseni zahtjev ne sadrži sve potrebne informacije za njegovu realizaciju, i/ili
- Telekom nije u mogućnosti iz tehničkih i/ili operativnih razloga započeti s pružanjem zatražene usluge od datuma kojeg zatraži ISP.

Telekom je dužan u slučaju odbijanja Zahtjeva, razloge obrazložiti u pisanoj formi u roku od 30 dana od krajnjeg roka definisanog ovim članom.

ISP je dužan da u formi Zahtjeva izvrši naručivanje dodatnih kapaciteta ili relacija.

Nakon prijema Zahtjeva, Telekom će shodno svojim tehničkim mogućnostima realizovati naručene kapacitete.

Rok za realizaciju naručenih kapaciteta na osnovu Zahtjeva, Telekom će realizovati u roku od:

- 30 dana (proširenje postojećeg kapaciteta)
- 90 dana (nova relacija)
- 6 mjeseci uz prethodnu saglasnost Agencije (ukoliko su neophodni dodatni građevinski radovi ili je potrebno sprovesti proceduru za nabavku opreme, a u skladu sa internim procedurama nabavke u okviru Telekom-a

Period minimalnog korištenja naručenih kapaciteta je dvanaest (12)mjeseci.

Rok za otkazivanje Zahtjeva za dodatnim kapacitetima je 3 dana od njegovog dostavljanja. Ukoliko ISP otkáže Zahtjev nakon ovog roka, ISP je obavezan da nadoknadi troškove u iznosu od 80% cijene za uspostavljanje kapaciteta traženih u Zahtjevu.

Odgovornost za neodgovarajuće dimenzionisanje linkova za pristup i shodno tome kvalitet usluga u cjelosti snosi ISP.

2.3 Uslovi za aktivaciju i pružanje usluge

Slijedeći uslovi za aktivaciju i pružanje usluga pristupa mreži moraju biti ispunjeni u svakom trenutku:

- Telekom i ISP su sklopili Ugovor
- ISP je ovlašćeni Internet Servis Provajder

2.4 Numeracija

ISP je dužan uz zahtjev za uslugom pristupa mreži Telekoma dostaviti rješenje o dodjeljivanju pristupnog kratkog koda od strane Agencije za Telekomunikacije i poštansku djelatnost, u skladu sa važećim propisima i Planom numeracije

3. Izmjena tehničkih parametara

Telekom zadržava pravo da u svakom trenutku izvrši izmjene u tehničkim parametrima usluge pristupa mreži uzrokovane tehničkim razvojem, rekonfiguracijom ili razvojem Telekomove mreže, međunarodnim standardima i preporukama i/ili važećim propisima Republike Crne Gore, a koje nemaju uticaja na funkcionisanje usluga pristupa mreži utvrđenih Ugovorom.

O izmjenama u mreži Telekoma koje bi mogle imati uticaja na funkcionisanje usluga pristupa mreži utvrđenih na osnovu Ugovora, Telekom će ISP-a obavijestiti najmanje 3(tri) mjeseca prije provođenja ovih izmjena. Ova odredba se ne primjenjuje u slučaju prethodnog zajedničkog dogovora između Telekoma i ISP-a, zahvata manjeg značenja, djelovanja više sile, kao i odluke nadležnog regulatornog tijela.

Telekom će ISP-a pisanim putem obavijestiti o sprovođenju izmjena iz stava 1 i stava 2 ovog člana. Smatraće se da je ISP prihvatio izmjene, ako im u pisanom obliku ne prigovori u roku od 30(trideset) dana od dana prijema pisanog obavještenja upućenog od strane Telekoma. U slučaju da ISP odbije izmjene, Telekom zadržava pravo da prestane sa pružanjem usluge pristupa mreži ISP-u u skladu sa odredbama ove referentne ponude.

ISP sam snosi troškove koji bi za njega mogli proizaći sprovođenjem izmjena u skladu sa stavom 1 i stavom 2 ovoga člana.

4. Obaveze ISP-a

Skup minimalnih uslova koje, na vlastiti trošak, ISP mora obezbijediti na lokacijama na kojima će biti smještena Telekomova oprema:

- sistem uzemljenja u skladu sa važećim propisima
- antistatičku podlogu (po zahtjevu)
- 48 V (ETS300 132-2) jednosmjerno i 230 V naizmjenično napajanje
- neprekidno napajanje električnom energijom
- kvalitetni ambijentalni uslovi (klimatizacija, osvjetljenje, vlažnost, ventilacija)
- bezbjednosno-sigurnosne mjere za opremu i infrastrukturu
- 24 h pristup Telekomovog osoblja opremi
- odgovarajuću kućnu instalaciju

Oprema ISP-a, uključujući kućnu instalaciju koja se priključuje na Telekomovu mrežu, mora biti u skladu sa svim relevantnim propisima, te mora imati sve potrebne sertifikate predviđene važećim propisima.

ISP će o svom trošku omogućiti Telekomu pristup lokaciji na kojoj se nalazi njegova pristupna tačka, u mjeri u kojoj je neophodno da se izvrši testiranje, instalacija i održavanje usluge. U zavisnosti od vrste priključka, Telekom će instalirati svoju Mrežnu terminalnu opremu na lokaciji pristupne tačke ISP-a.

ISP se obavezuje da neće preduzimati nikakve radnje na Mrežnoj terminalnoj opremi koju je instalirao Telekom bez saglasnosti i prisustva ovlašćenog tehničkog osoblja Telekoma. Sve radove oko održavanja i izmjene instalirane Mrežne terminalne opreme mogu obavljati samo ovlašćene osobe Telekoma. Nakon prestanka ugovornog odnosa između ISP-a i Telekoma, iz bilo kojeg razloga, ISP će vratiti ili omogućiti Telekomu povraćaj instalirane Mrežne terminalne opreme u stanju u kojem je ISP primio, osim ukoliko Telekom i ISP ne ugovore drugačije.

ISP je odgovoran za štetu koja je nastala neispravnom ili neovlašćenom upotrebom i zloupotrebom Mrežne terminalne opreme, koja je rezultat namjere ili krajnje nepažnje ISP-a.

ISP će odmah prijaviti na Telekomovu kontakt adresu u Aneksu C ove Referentne ponude, svaki nedostatak, štetu, gubitak ili krađu Mrežne terminalne opreme.

ISP je isključivo obavezan upotrebljavati usluge pristupa mreži i pružati usluge pristupa Internetu Korisnicima u skladu sa važećim propisima iz područja telekomunikacija, zaštite ličnih podataka i elektronskih medija, te svim ostalim važećim propisima i u svom poslovanju primjeniti pažnju dobrog privrednika.

ISP je isključivo odgovoran za sadržaj Usluga pristupa Internetu koji nastaje, prenosi se ili objavljuje korišćenjem ovih usluga.

ISP će osigurati da njegova oprema, ili oprema njegovih Korisnika ne ometa bezbjednost i rad Telekomove mreže ili na bilo koji drugi način djeluje suprotno načelima navedenim u ovoj

Referentnoj ponudi. ISP obavezan je nadoknaditi svu štetu koja za Telekom može nastati kao posljedica takvog postupanja.

5. Osnovni zahtjevi

Telekom i ISP će osigurati da su osnovni zahtjevi pristupa utvrđeni pravilnikom o pristupu i interkonekciji zaštićeni na odgovarajući način, a u vezi sa uspostavljanjem, održavanjem i pružanjem usluga pristupa mreži.

Telekom i ISP su upoznati sa činjenicom da ova Referentna ponuda i pripadajući Aneksi sadrže posebne principe i pravila utvrđena kako bi se osigurala zaštita Osnovnih zahtjeva. Telekom i ISP međusobno će se konsultovati u interesu osiguranja odgovarajuće zaštite Osnovnih zahtjeva.

Jedan od preduslova za pružanje usluga pristupa mreži od strane Telekoma u skladu sa ovom Referentnom ponudom je da Zahtjev za uslugu podnesen od strane ISP-a nije štetan za rad, odnosno integritet i interoperabilnost telekomunikacione mreže i usluga, te da je u svakom trenutku osigurana zaštita usluga i internih podataka, mrežne opreme, softvera kao i pohranjenih podataka, uključujući lične podatke, povjerljivih informacija i privatnosti.

Telekom je ovlašten prouzrokovati prekide, smetnje, ili promjene u svojoj telekomunikacionoj mreži koje su u vezi sa mjerama koje je potrebno preduzeti iz tehničkih i/ili operativnih razloga i/ili u svrhu održavanja rada mreže. U ovom će slučaju Telekom, u najboljoj namjeri, ISP-a što je prije moguće obavjestiti o prekidu smetnji i promjenama u mreži/uslugama, uz navođenje razloga.

6. Kvalitet usluge

6.1. Smetnje

Telekom i ISP međusobno će se obavještavati o tehničkim smetnjama i posljedicama koje ove smetnje mogu imati na usluge pristupa mreži, te će aktivno saradivati na otklanjanju ovih smetnji. Postupak utvrđivanja i otklanjanja smetnji utvrđen je u Aneksu D

U svrhu postupanja u skladu sa stavom 1 ovog člana, ISP će odrediti ovlašćenu kontakt osobu.

ISP je obavezan omogućiti Telekomu pristup svojim prostorijama u svrhu uspješnog otklanjanja smetnji. Telekom je ovlašten ući u prostorije ISP-a isključivo u prisustvu ISP-a.

Ukoliko Telekom na osnovu sprovedenog pregleda utvrdi kvar na Terminalnoj opremi ISP-a, koji bi mogao prouzrokovati smetnje u funkcionisanju Telekomove mreže ili umanjenje kvaliteta usluge koje pruža Telekom, ISP je obavezan otkloniti kvar u skladu sa preporukom Telekoma, i to najkasnije u roku od 7 dana nakon prijema Telekomovog upozorenja. Telekom je ovlašten privremeno obustaviti pružanje usluga pristupa mreži ISP-u do trenutka uspješnog otklanjanja kvara na Terminalnoj opremi ISP-a.

Ukoliko ISP ne otkloni kvar unutar roka određenog u stavu 4 ovog člana, ili ne omogući Telekomu pristup svojim prostorijama u svrhu pregleda i otklanjanja kvara u roku od 7 dana od dana privremene obustave pružanja usluga pristupa mreži, Telekom je ovlašten da trajno isključi terminalnu opremu ISP-a i uskrati ISP-u daljnje korišćenje usluga Telekoma.

Ako povodom prijave smetnje od strane ISP-a, Telekom u procesu ispitivanja smetnje nedvosmisleno utvrdi da smetnja nije uzrokovana tehničkim parametrima za koje je nadležan Telekom, ISP je obavezan da Telekomu nadoknadi sve troškove koje je Telekom imao uslijed sprovođenja tog ispitivanja.

Telekom neće ni u kom slučaju biti odgovoran za štetu nastalu uslijed neispravnog funkcionisanja sistema i/ili pripadajuće opreme ISP-a, odnosno za bilo koju štetu za koju odgovara ISP.

ISP je obavezan da upozna svoje Korisnike o eventualnim smetnjama u uslugama pristupa mreži koje mogu imati uticaja na pružanje Usluga pristupa Internetu Korisnicima. Telekom neće ni u kom slučaju biti prva tačka za kontakt prema Korisnicima ISP-a.

Telekom garantuje za mjesečnu raspoloživost usluge od 99,5%

$$\text{Mjesečna raspoloživost} = \frac{\text{Broj sati u kojima je usluga raspoloživa} * 100}{\text{Ukupan broj sati}}$$

U slučaju da mjesečna raspoloživost padne ispod 99,5%, ISP-u će biti umanjena naknada za taj mjesec na sljedeći način:

- 5 % mjesečne naknade za Uslugu ako je raspoloživost u rasponu 99 % - 99,5 %
- 10 % mjesečne naknade za Uslugu ako je raspoloživost u rasponu 98 % - 99 %
- 20 % mjesečne naknade za Uslugu ako je raspoloživost u rasponu 96,5 % – 98 %

Ukoliko je raspoloživost manja od 96.5% ISP i Telekom će razmotriti mogućnost revizije sklopljenog Ugovora o pristupu u cjelosti i/ili u detaljima.

Pod prekidom u mreži, kada usluga nije raspoloživa, smatra se vremenski period mjereno od trenutka prijema pismenog obavještenja o prekidu od strane ISP-a do momenta otklanjanja smetnje koji je usaglašen sa ISP-om, u okviru kojeg ISP nije mogao koristiti uslugu iz razloga nastanka smetnji i/ili prekida u mrežnim kapacitetima i tehničkim mogućnostima, a koji su nastali na strani Telekoma. Prekidi u mreži koji su nastali uslijed smetnji i/ili prekida na mrežnoj ili s njom povezanoj opremi na strani ISP-a, prekidi u mreži koji su nastali kao rezultat velike količine saobraćaja (zagušenja) uzrokovanog od strane ISP-a, kao i slučajevi planiranih prekida u mreži koji su najavljeni najmanje 24 sata unaprijed, ne smatraju se prekidima u mreži u smislu ovih odredbi.

U svrhu ostvarivanja prava na smanjenje mjesečne naknade u gore navedenim slučajevima prekida u mreži, ISP mora podnijeti Telekomu pismeni zahtjev.

ISP je saglasan i prihvata da u slučaju prekida u mreži, ima pravo jedino na smanjenje mjesečne naknade u skladu sa ovim poglavljem Referentne ponude te da neće postavljati Telekomu bilo

kakve druge zahtjeve uključujući zahtjev za nadoknadu štete, osim ako je to drugačije predviđeno važećim propisima.

6.2. Parametri kvaliteta usluga

Mrežna platforma Telekoma, priključci, te sva pripadajuća oprema nužna za uspostavljanje i funkcionisanje usluga pristupa mreži na strani Telekoma su utvrđene, uspostavljene i koriste se u skladu s važećim zakonima i drugim propisima na području telekomunikacija i u skladu sa svim relevantnim preporukama Međunarodne telekomunikacione unije (ITU) i Evropskog Instituta za standarde u telekomunikacijama (ETSI).

Prije aktivacije usluge, odnosno uspostavljanja određenog priključka, Telekom će izvršiti mjerenja s odgovarajućim parametrima u skladu sa relevantnim tehničkim standardima. Telekom će uredno održavati svoje mrežne kapacitete potrebne za usluge pristupa mreži kako bi obezbjedio garantovani kvalitet usluge.

6.3. Eksploatacija i održavanje

Telekom i ISP će svaki biti odgovoran za funkcionisanje svoje opreme te za pružanje usluge u dijelu koji se odnosi na njihov sistem.

Telekom će biti odgovoran za instalaciju, eksploataciju i održavanje sistema i pripadajuće opreme u okviru svog područja odgovornosti do POP-a ISP-a.

Telekom i ISP su saglasni da će razmjenjivati sve informacije koje obje strane smatraju nužnim za pružanje usluga pristupa mreži.

7. Uslovi plaćanja

7.1 Uslovi plaćanja

Cijene usluga pristupa mreži koje Telekom naplaćuje na osnovu ove Referentne ponude, definisane su u Aneksu B ove Referentne ponude

Telekom će ispostaviti račun za uslugu pristupa mreži za tekući mjesec do 10-tog dana tekućeg mjeseca. Plaćanje po ispostavljenoj fakturi ISP je dužan da izvrši u roku od 8(osam) dana od dana prijema iste. Ukoliko ISP ne podmiri dugovanje u roku dospijeća plaćanja niti tokom tog roka ne prigovori na iznos dugovanja pisanim putem platiće zatezne kamate u skladu sa važećim propisima.

Prvi ispostavljeni račun sadrži iznos jednokratne naknade nezavisno od broja dana korišćenja usluge u tom mjesecu kao i iznos mjesečne pretplate srazmerno broju dana korišćenja usluge, dok naredni računi mogu da sadrže pored cijene mjesečne pretplate za zakup voda srazmerno broju dana korišćenja usluge i iznos zatezne kamate zaračunate po osnovu neblagovremenog plaćanja računa iz prethodnog mjeseca, obračunate po isteku roka za plaćanje. Telekom zadržava pravo da

sa retroaktivnim dejstvom ispostavi račun za predmet zakupa od momenta uspostavljanja usluge ukoliko do potpisivanja Ugovora dođe poslije tog datuma.

Naknadu za upotrebu Telekomove mrežne infrastrukture koja se koristi u procesu prenosa i usmjeravanja poziva korisnika do POP-a ISP-a (prelivni saobraćaj), Telekom će zaračunati nakon što je usluga pružena ISP-u, i prikazati je u računu tekućeg mjeseca za prethodni mjesec.

Za potrebe obračuna korišćenja usluga pristupa mreži od strane ISP-a, biće relevantni podaci dobijeni mjerenjem provedenim od strane Telekoma.

7.2 Naplata potraživanja i podnošenje prigovora

Bilo kakve primjedbe na sadržaj računa biće dostavljene Telekomu od strane ISP-a u roku od petnaest (15) kalendarskih dana nakon prijema odgovarajućeg računa. Smatraće se da su sve primjedbe dostavljene na vrijeme, kada je to uradjeno lično ili preko, za tu vrstu usluge, ovlašćene kurirske službe, pet (5) dana pošto su otpremljene preporučenom poštom ili kada su dostavljene faksom.

Ugovorne strane će uložiti objektivne napore u dobroj namjeri kako bi riješile sporove po pitanju računa u roku od petnaest (15) kalendarskih dana nakon prijema primjedbe. U slučaju da se spor ne riješi u roku od petnaest (15) kalendarskih dana, Ugovorne strane će spor eskalirati na rukovodeći nivo u svojim kompanijama.

ISP je saglasan da se nakon isteka ugovorenog roka od 8(osam) dana za plaćanje fakture, ispostavljena faktura smatra opomenom za plaćanje. Ukoliko ISP ne izmiri ispostavljenu fakturu ni u roku od 30 (trideset) dana od dana isteka roka za plaćanje, Telekom može trajno prekinuti pružanje usluge, odnosno jednostrano raskinuti Ugovor i aktivirati bankarsku garanciju.

7.3 Finansijske garancije

ISP će biti dužan da prije nego se usluga pristupa mreži realizuje, dostavi Telekomu jedan od sljedećih instrumenata osiguranja plaćanja po svom izboru:

- određeni iznos plaćen unaprijed Telekomu
- bankarska garancija kod ugledne bankarske institucije u Crnoj Gori, koju Telekom prihvati, sa minimalnim rokom od godinu dana, s klauzulom „na prvi poziv“ i „bez prava prigovora“

U slučaju da ISP ne podmiri svoja dospjela dugovanja shodno Ugovoru, primjenjivaće se, u zavisnosti od izabranog instrumenta osiguranja plaćanja sledeće:

- iznos dugovanja biće podmiren Telekom u od iznosa koji je unaprijed plaćen Telekomu
- iznos duga biće plaćen Telekom u putem bankarske garancije. Prije isteka roka važnosti bankarske garancije, ISP je obavezan da pruži Telekom u novu bankarsku garanciju

Ukoliko u periodu od tri godine ISP bude na vrijeme podmirivao svoje finansijske obaveze prema Telekomu obaveza dostavljanja instrumenata osiguranja se ukida.

Iznos depozita odnosno iznos bankarske garancije za uslugu Pristupa Globalnoj Internet mreži utvrđuje se u visini od 3 mjesečne nadoknade za predviđeni kapacitet IP tranzita i 100% od ukupnog iznosa jednokratnih instalacionih taksi za uspostavljanje servisa.

Iznos depozita odnosno iznos bankarske garancije za uslugu Pristupa mreži Telekoma (Dial up pristup) utvrđuje se u visini 12.500 EUR po ISDN PRA priključku

8. Usluge obračuna i naplate (postpaid dial up)

ISP i Telekom mogu dodatno ugovoriti pružanje od strane Telekoma ISP-u usluge obračuna i naplate Usluga pristupa Internetu. Sva prava i obaveze vezane uz pružanje usluga obračuna i naplate biće sastavni dio Ugovora.

9. Izmjene cijena i Referentne ponude

Ukoliko nadležno regulatorno tijelo donese odluku u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o pristupu i interkonekciji koja zahtijeva izmjenu Referentne ponude u pogledu cijena ili u nekom drugom njenom segmentu, Telekom će prilagoditi svoje cijene/Referentnu ponudu u skladu sa odlukom tog tijela. Telekom će takodje u skladu sa članom 11 stav 3 i 4 pristupiti izmjeni ugovora o pristupu u skladu sa odlukom Agencije i izmijenjenom Referentnom ponudom.

Izmjene cijena / Referentne ponude primjenjivat će se u roku od 10 dana od njihove objave. Ukoliko ISP ne odbije te izmjene u roku od 10 dana od njihove objave, smatraće se da je saglasan sa uvedenim izmjenama.

U slučaju da odbije izmjene, ISP može inicirati postupak pred nadležnim regulatornim tijelom u skladu sa Zakonom o telekomunikacijama. Nezavisno od toga, uvedene izmjene počeeće se primjenjivati na ISP-a nakon 10 dana od dana njihove objave, osim ako i/ili dok nadležno regulatorno tijelo ne odluči drugačije.

10. Odgovornost

Osim u slučaju namjere ili grube nepažnje nijedna strana neće ni u kom slučaju biti odgovorna drugoj strani za bilo kakav direktan, indirektan ili posredan gubitak ili štetu zbog bilo kakvog kvara, slabljenja kvaliteta ili prekida usluga u njoj mreži ili u bilo kojoj drugoj mreži ili konekciji koja se koristi za pružanje usluga koje su predmet ove ponude. Strane se izričito odriču bio kakve odgovornosti prema trećim licima koja proističe iz korišćenja usluga na osnovu ove ponude.

11. Trajanje ugovornog odnosa

Ugovor se zaključuje na neodređeno vrijeme s tim da period važenja ne može biti kraći od 12 (dvanaest) mjeseci.

Ugovor se može mijenjati isključivo saglasnošću obje Ugovorne strane, uz poštovanje pismene forme, osim u slučajevima navedenim u posljednjem stavu ovog člana Referentne ponude.

Ugovorne strane su saglasne da na zahtjev jedne od Ugovornih strana za izmjenu odredaba Ugovora druga Ugovorna strana mora odgovoriti najkasnije u roku od 30 (trideset) dana od dana dobijanja pismenog zahtjeva.

Ugovorne strane imaju rok od 90 (devedeset) dana da usaglase konačne promjene Ugovora.

Izuzetno, Ugovorne strane su dužne da pristupe pregovorima u cilju izmjena i dopuna Ugovora odmah po prijemu pismenog zahteva Agencije za telekomunikacije za takvom izmjenom, u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o interkonekciji i pristupu.

Rok za formalnu izmjenu i dopunu ugovora u slučajevima predviđenim stavom 3 ovog člana je 10 (deset) dana od prvog inicijalnog pismenog zahtjeva Agencije za telekomunikacije.

Promjene koje se odnose samo na Anekse ne podrazumijevaju ponovno pregovaranje u vezi sa čitavim Ugovorom. U tom slučaju vršiće se pregovori u vezi sa dotičnim Aneksima za svaki Aneks ponaosob, a potom će novi Aneks/e potpisati ovlašćeni predstavnici obje Ugovorne strane, bez potrebe izmjene Ugovora.

Svaka Ugovorna strana može u bilo kom trenutku raskinuti Ugovor odmah nakon dostavljanja pismenog obaveštenja o raskidu iz sledećih razloga:

- ukoliko druga Ugovorna strana izvrši materijalno kršenje odredbi Ugovora ili nekog od pripadajućih Aneksa, i/ili ne ispunjavanja drugih obaveza proisteklih iz Ugovora ili nekog od pripadajućih Aneksa, i isto ne ispravi nakon dostavljanja opomene u pisanoj formi u roku 30 (trideset) dana od dana prijema opomene;
- ukoliko druga Ugovorna strana postane insolventna ili uđe u pregovore o poravnanju sa svojim povjeriocima koji bi prijetili da nanesu ozbiljan finansijski gubitak drugoj Ugovornoj strani ili se protiv nje podnese predlog za pokretanje stečajnog postupka ili Ugovorna strana izvrši ustupanje u korist svojih povjerilaca,
- viša sila spriječi drugu Ugovornu stranu da izvrši svoje obaveze tokom perioda od tri mjeseca neprekidno ili duže,
- usljed gubitka licence bilo koje Ugovorne strane iz bilo kojih razloga.

12. Rješavanje sporova

Nakon uspostavljanja usluge pristupa mreži, strane će nastojati da riješe mirnim putem sve sporove koji nastanu u vezi s Ugovorom o pristupu mreži.

Ugovorne strane su saglasne da obrazuju stalnu zajedničku komisiju za rješavanje svih pitanja vezanih za uslugu pristupa mreži (u daljem tekstu: Komisija). Komisiju će činiti po tri predstavnika svake Ugovorne strane. Sve odluke Komisija će donositi konsenzusom i tako donijete odluke biće obavezne za Ugovorne strane.

Ukoliko Komisija u roku od 5 radnih dana od početka odlučivanja po pojedinom pitanju ne može postići saglasnost i na taj način donijeti odluku, ugovorne strane su saglasne da se spor eskalira na

nivo direktora/menadžera odgovornih za realizaciju i praćenje pružanja usluga pristupa mreži. Ukoliko se ni na ovom nivou ne postigne saglasnost u roku od narednih 5 radnih dana, spor se eskalira na nivo izvršnih/generalnih direktora.

Ukoliko Ugovorne strane ne postignu rješenje problema u skladu sa procedurama opisanim u prethodnom stavu u roku od 30 (trideset) dana počev od dana kada je jedna Ugovorna strana uputila pismeni zahtjev Komisiji za rješenje spora, obje ili jedna Ugovorna strana će obavijestiti Agenciju za telekomunikacije o nastalom problemu – sporu.

Ukoliko Agencija za telekomunikacije ne donese odluku u roku od najviše 60 (šezdeset) dana od dana prijema obavještenja o nastalom sporu ili neka od Ugovornih strana bude nezadovoljna odlukom Agencije za telekomunikacije, bilo koja Ugovorna strana može pokrenuti postupak pred nadležnim sudom u Republici Crnoj Gori.

Svi sporovi koji proizilaze iz Ugovora o pristupu i ove Referentne ponude, a koji nisu u nadležnosti regulatornog tijela biće konačno riješeni od strane nadležnog suda u Republici Crnoj Gori.

Aneks A

Tehnički Uslovi

I Tehnički uslovi za pristup mreži Telekoma(Dial-up)

Pristup mreži Telekoma ostvaruje se preko posebnih digitalnih (ISDN) priključaka unutar Telekomove javne telefonske mreže (PSTN).

U interesu obezbjeđenja odgovarajućeg usmjeravanja poziva, Telekom će obezbjediti odgovarajuće rutiranje saobraćaja.

ISP je dužan da obezbijedi kod Agencije za Telekomunikacije negeografski kratki kod.

Za priključenje na Telekomovu mrežu, Telekom će ISP-u omogućiti:

- ISDN PRA priključak za priključenje ISP-a
- Implementaciju usmjeravanja na pojedinim centralama (prelivni saobraćaj)

Digitalni ISDN PRA priključak se ostvaruje priključenjem Terminalne opreme ISP-a na Telekomovu centralu. Za signalizaciju po D kanalu koristi se pretplatnička signalizacija DSS1.

ISDN PRA priključak koristi se za vezu tačka-tačka i omogućava istovremeno korišćenje 30 digitalni 64kbps linija(30 kanala).

ISDN PRA priključak definisan je tako da je onemogućeno direktno biranje nosećeg broja.

Dodijeljeni kratki kod je jedini broj preko kojeg se može birati instalirani ISDN PRA. ISDN PRA konfigurisan je na način da omogućava samo dolazne pozive.

II Tehnički uslovi za pristup globalnoj internet mreži (GIA usluga)

GIA usluga sastoji se od:

- IP tranzit – pristup na globalnu Internet mrežu putem Telekomovih pristupnih vodova
- Pristupni vod za IP tranzit.

Za kapacitete manje od 10Mb/s Telekom nudi GIA uslugu preko pristupnih vodova koji se realizuju putem PDH/SDH optičkih multipleksera ili HDSL modema.

Telekom ISP-ovima nudi GIA uslugu za kapacitete veće od 10Mb/s i to preko pristupnih vodova koji su realizovani putem optičkih vlakana na principu FTTP (Fiber To The Premises).

Pristupni vod(ovi) za IP tranzit će biti instaliran u skladu s Telekomovim standardnim pravilima instalacije važećim u trenutku instalacije voda. Telekom će obezbjediti pristup na Telekomovo GIA čvorište putem pristupnog voda za IP tranzit pod uslovima navedenim u važećem Aneksu ove ponude, čime se ISP-u omogućava samostalno pružanje svojih Internet usluga.

Telekom usmjerava data saobraćaj prema globalnim Internet mrežama Telekomovih partnera na osnovu standarda BGP4 za IP komutaciju paketa s globalnom dostupnošću u skladu s tehničkim standardima Interneta postavljenim od strane Internet Engineering Task Force (IETF). Telekom će vršiti usmjeravanje isključivo data saobraćaja iz onih IP adresnih područja koja je ISP dostavio Telekomu, a koja su u skladu s politikom usmjeravanja relevantnih Internet nadležnih tijela (tj Reseaux IP Europeans Network Coordination Center (RIPE NCC) i koja su objavljena putem ISP autonomnih sistema.

Telekom garantuje sljedeće:

- radno vrijeme: 24 sata dnevno, 7 dana u nedjelji,
- automatsku identifikaciju kvara u Telekomovoj IP backbone mreži,
- IP backbone čvor koji je u kvaru, a na koji je priključen pristupni vod za IP tranzit, pustiće se u rad najkasnije u roku od 8sati računajući od nastanka kvara.

IP REGISTRACIJA ADRESA

Za potrebe pružanja GIA servisa , Telekom obezbjedjuje LIR (Local Internet Registry) funkciju i upravljanje IP adresnim blokom koji alocira RIPE. Ukoliko ISP i po ovom pitanju zahtjeva uslugu Telekoma, od ISP-a će se zahtijevati da obezbijedi relevantnu dokumentaciju za potrebe zahtjeva međunarodno rutiranog IP adresnog prostora koji ISP želi koristiti u skladu sa trenutno primjenjivim pravilima rutiranja relevantnih Internet stručnih tijela kao i pružanje Telekomu detaljnih informacija o alokaciji mreže prije dobijanja zatraženog IP adresnog prostora.

Adresni prostor koji alocira RIPE za GIA je PA tipa (Provider Aggregatable). To znači da te adrese nisu prenosive. Dodjela tog adresnog prostora je važeća dotle dok je kriterijum za prvobitnu dodjelu zadovoljen i jedino za vrijeme trajanja ugovora o usluzi između ISP-a i Telekoma. Telekom ima pravo preraspodijeliti adresni prostor drugom ISP-u nakon terminiranja ovog ugovora ili nakon isteka dogovorenog perioda.

Nakon terminacije ovog ugovora, ako zahtijeva globalnu neponovljivost adresa hosta, ISP će morati ponovo numerisati svoju mrežu prema adresnom prostoru novog provajdera u roku od 2 mjeseca. Telekom ima pravo da ponovo dodijeli adresni prostor drugom ISP-u slučaju da ISP postane «multihomed site».

Aneks B

Cijene

I Pristup mreži Telekom

Navedene cijene se odnose na jedan ISDN PRA priključak:

Zasnivanje ptp odnosa	1.800,00 EUR
Instalaciona taksa	13,40 EUR
Implementacija numeracije, testiranje i usmjeravanje	5.500,00 EUR
Mjesečna pretplata	102,20 EUR

Cijena poziva ka broju ISP-a koji pruža uslugu postpaid pristupa Internetu iznosi 0,014 EUR po minutu, za pravna i fizička lica (u cijenu je uračunat iznos PDV-a). Naknadu za realizovani poziv ka ovom broju naplaćuje Telekom od pozivajućih korisnika. Ovaj iznos se dijeli na taj način da Telekomu pripada 0,0117 EUR/minut a 0,0023 EUR/minut pripada ISP-u

Preusmjeravanje saobraćaja za ISP-e:

Tarifa za jedan minut preusmjeravanje i prelivanje realizovanog saobraćaja je 0,0023 EUR.

Za Internet servis provajdera koji imaju lokalne pristupne tačke (POP ili ISDN PRA na main site-u) odobrava se besplatno prelivanje do iznosa od 10% ukupnog kapaciteta instalisanog na pristupnim tačkama (POP ili ISDN PRA na main site-u) mrežne grupe ka main site-u Internet servis provajdera.

II GIA usluga

GIA usluga se sastoji od :

- IP tranzit – pristup na globalnu Internet mrežu putem Telekom-ovih pristupnih vodova
- Pristupni vod za IP tranzit.

JEDNOKRATNA NAKNADA ZA USLUGU PRISTUPNOG VODA

a) Za kapacitete manje od 10Mbps

Jednokratna naknada za pristupni vod naplaćuje se u skladu sa važećim cjenovnikom Crnogorskog Telekoma za uslugu Zakupa vodova.

b) Za kapacitete veće od 10Mbps

Instalaciona taksa za pristupni vod iznosi 3.000,00 EUR u slučaju kada uspostavljanje voda ne zahtjeva izvođenje značajnih radova na izgradnji ili proširenju postojeće infrastrukture.

U slučaju da raspoloživi infrastrukturni resursi nisu adekvatni i da je neophodno uložiti dodatna sredstva i radove na obezbjeđivanju istih, ISP je dužan snositi cjelokupne troškove u tom smislu. Troškovi zavise od uslova i postojećeg stanja na svakoj pojedinoj trasi i biće izračunati na bazi utrošenih sati na planiranju i izradi projekta kao i na utrošku radne snage i materijala u svrhu stavljanja prostora u funkciju (uloženog od strane Telekoma ili izvođača/dobavljača kojeg je Telekom angažovao). Troškovi materijala se obračunavaju prema cijeni koju je Telekom platio za utrošeni materijal zajedno sa dodatnih 20% na ime troškova nabavke i rukovanja materijalom.

MJESEČNA NADOKNADA

a) Za kapacitete manje od 10Mb/s

Mjesečna nadoknada za zakup pristupnog voda za kapacitete manje od 10 Mb/s naplaćuje se u skladu sa važećim cjenovnikom Crnogorskog Telekoma za uslugu Zakup vodova uz primjenu popusta od 50% za Internet servis provajdere.

Cijena IP tranzita za kapacitete manje od 10 Mb/s je 320 EUR/Mb/s.

b) Za kapacitete veće od 10Mb/s

Mjesečna nadoknada za minimalni kapacitet

Mjesečna pretplata za pristupni vod sa minimalnim iznajmljenim kapacitetom od 10 Mb/s je 3.400,00 EUR (IP tranzit je uračunat u cijenu).

Cijene dodatnih kapaciteta

ISP je u mogućnosti da, na način opisan u tački 2.2.2 ove ponude, zatraži proširenje kapaciteta koje trenutno koristi, i to u koracima od 5 Mb/s.

Cijene dodatnog Mb/s zavise od ukupno iznajmljenog kapaciteta i date su u sljedećoj tabeli:

Ukupno iznajmljeni kapacitet (Mb/s)	Cijena dodatnog Mb/s (iznad 10Mb/s)
10-19	320 EUR
20-29	310 EUR
30-39	300 EUR
40-49	290 EUR
50-59	280 EUR
60-69	270 EUR
70-79	260 EUR
80-99	240 EUR
100-120	230 EUR
120-140	220 EUR
140-160	210 EUR
160-180	200 EUR
180-200	180 EUR
200-250	170 EUR
250-300	160 EUR

Aneks C

Kontakt Adresa

Svi zahtjevi za podacima vezanim uz Telekomovu uslugu moraju biti dostavljeni na slijedeću kontakt adresu:

Sektor za odnose sa operatorima
Crnogorski Telekom A.D.
Moskovska 29
81 000 Podgorica

Aneks D

Utvrđivanje i otklanjanje smetnji

ISP je dužan obavjestiti Telekom o nastalim smetnjama u odvijanju usluga pristupa mreži što je prije moguće, tj. čim je ISP primjetio smetnju (dalje: Prijava smetnji).

Telekom će otkloniti kvarove na svojim mrežnim kapacitetima (tehničkim instalacijama) u što kraćem roku, a u skladu sa postojećim tehničkim i operativnim uslovima.

Prijava smetnji se obavlja na brojeve telefona, faxes ili e-mail adresu određenu u Ugovoru.

Prijava smetnji mora sadržati: Ime i adresu ISP-a, adresu lokacije na kojoj se nalazi Terminalna oprema, kontakt osobe i telefonski brojevi, vrsta terminalne opreme, dodijeljeni kratki kod, parametri usluge, broj linija i detaljan opis smetnje.

Nakon što je primio Prijavu smetnje, Telekom će preduzeti slijedeće korake:

- U toku radnog vremena će pristupiti otklanjanju smetnje odmah
- Izvan radnog vremena i neradnim danom, će se pristupiti otklanjanju smetnje u roku od 4sata računajući od prijema prijave smetnje

Nakon što je prijavljena smetnja otklonjena Telekom će obavjestiti ISP-a o otklonjenoj smetnji.

Aneks E

Pristupne tačke

I Pristup mreži Telekom

Geografski kod	Centrala	Lokacija
20	LC 1 Podgorica	Podgorica
20	LC 1 Podgorica	Podgorica
30	GC/LC Bar	Bar
31	GC/LC Herceg Novi	Herceg Novi
32	LC Kotor	Kotor
33	LC Budva	Budva
40	LC Nikšić	Nikšić
50	LC Bijelo Polje	Bijelo Polje
51	GC/LC Berane	Berane
52	GC/LC Pljevlja	Pljevlja

II GIA usluga

Pristupna tačka	Lokacija
TKC Andrijeвица	Andrijeвица
TKC Bar	Bar
TKC Berane	Berane
TKC Bijelo Polje	Bijelo Polje
TKC Budva	Budva
TKC Danilovgrad	Danilovgrad
TKC Cetinje	Cetinje
TKC Herceg Novi	Herceg Novi
TKC Kolašin	Kolašin
TKC Kotor	Kotor
TKC Mojkovac	Mojkovac
TKC Nikšić	Nikšić
TKC Plav	Plav
TKC Pljevlja	Pljevlja
MTKC Podgorica	Podgorica
TKC Podgorica	Podgorica
TKC Rožaje	Rožaje
TKC Šavnik	Šavnik
TKC Tivat	Tivat
TKC Ulcinj	Ulcinj
TKC Žabljak	Žabljak